

Mnogi pokušaji od strane države da poboljša stanje u srpskim selima XXI veka, propali su. Mi se moramo suočiti sa surovom činjenicom da ako neće biti sela, neće biti ni nas. Šta učiniti, i koji su koraci da se u tom pravcu nešto promeni na bolje? O ovim, uvek aktuelnim pitanjima, za TOPSRBIJU govori prof. dr Stevan Maširević, sa Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu.

- Prvo moramo naći programe kojima ćemo mlade ljude zadržati na selu. Dobar primer za to je Holandija, koja daje 50ha mladom bračnom paru, pod povoljnim uslovima i ako su iole čestiti i ozbiljni ljudi, i dobro organizuju domaćinstvo, mogu da obezbede sebi lep i prosperitetan život. Mi moramo mladim ljudima dati neki stimulans, subvencije, neke dobre podsticaje, da bi oni bili motivisani da ostanu na selu. Ako baš neće na selu da budu tokom cele godine, preko zime neka ide u grad, ali kada dođe proleće neka se vrate na selo sa svojom decom, sebe radi i radi svog zdravlja, a ne da u gradu rade u nekom kafiću za 200 evra. Imaće šanse da proizvedu zdravu i bezbednu hranu za sebe, svoju dece i prijatelje, i da uz put zarade - kaže dr Maširević. Kada je reč o konkretnim programima, profesor navodi lep primer vraćanja voćarske proizvodnje u Vojvodinu, nekada isforsiranu "žitnicu SFRJ".

- Pšenicu i kukuruz mogu da proizvode babe i dede, a ovo je jedna sofisticirana proizvodnja u kojoj može da se postignu visoki prinosi i dobra zarada - naglasio je prof. Maširević. Po njemu model vojvođanskog domaćinstva trebalo bi da ima najmanje 25 do 30ha, odnosno 50 jutara, sa malo voćarske proizvodnje, povrtarske proizvodnje, sa obaveznih pola jutra do jutro paprike, koja daje izvanrednu mogućnost za zaradu. Treba da se uradi racionalno navodnjavanje kap po kap, da nema problema sa vodom, jer će voda biti sve skuplja (kada bi svi krenuli da navodnjavamo ne bi imali dovoljno vode ni za piće. DTD je bila najveća investicija te vrste u Evropi, a danas je kristimo 2-5% što je neoprostivo). Uz navodnjavanje, korišćenjem visoke tehnologije, kvalitetnih đubriva, kvalitetnih pesticida, uz kvalitetan otkup i kvalitetno plaćanje, možemo se nadati dobrim rezultatima u poljoprivrednoj proizvodnji. Uslov za prosperitet sela je i osnivanje zadruga, jer selo koje ima snažnu zadrugu je bogato oselo. Zadruga možda otkupljuje po nešto nižim cenama, ali redovno plaća. Mogli bismo ponovo da uključimo uzgoj gusaka. Svojevremeno Japanci su nam nudili da kupe džigericu od kljukane guske, što nije ništa novo za ove prostore. Osim džigerice od guske može da se suši batak, belo meso, a guščije perje je pravi hit. Trenutno su u Mađarskoj najbogatiji trgovci guščijim perjem. Morke su izuzetan "insekticid koji hoda", one su iz raja izašle i svako domaćinstvo bi trebalo da ima jedno jato morki. Čurke imaju veoma kvalitetno meso i lako ih je othraniti. Englezi i Škoti traže od nas da proizvodimo divlje svinje, i za njih daju visoke cene. I to bi mogli bez problema da sprovedemo u nekom ograđenom šumarku i da ih hranimo kukuruzom koji je jeftin, otpacima od prerade

pršenice, soje... Mi se moramo malo osloboditi tradicionalizma. Ne možemo više da radimo i mislimo na način kako su radile i mislile naše babe i dede. Moramo ići novim stopama, pratiti savremene trendove. Mogli bi obnoviti semensku proizvodnju, proizvodnju rezanog cveća za Holandiju, kao što smo to nekada radili. Pšenici i kukuruzu je odzvonilo. Meni je žao što je reparska industrija dovedena u pitanje i dosta upropašćena. Lekovito bilje je među traženim proizvodima. Kretanja na tržištu su mnogi već i prepoznali: non-GMO soja je ove godine posađena na oko 220 hiljada ha - naglašava prof. Maširević Danas veliki broj mladih ljudi dolazi na Poljoprivredni fakultet da bi nešto naučio, da bi ostali na svom imanju. Po mišljenju prof. Maširevića, oni bi trebali da odaberu neki životni smer, a ne "filozofski", da bi imali realne koristi od studija. Osim što uče da postanu dobri stručnjaci iz oblasti voćarstva, vinogradarstva, povrtarstva, moraju biti i dobri stručnjaci za zaštitu bilja jer bez dobrih preparata i blagovremene zaštite rezultati će takođe izostati. - Danas je tržište vrlo probirljivo i spremno da plati samo za elitni kvalitet. Ljudi su najviše voljni da plate preventivu, a to uključuje lekovito bilje i zdravstveno bezbednu hranu - zaključio je profesor Maširević.